

8.1. Αρακάς - Μπιζέλια -Γενικές Πληροφορίες

8.1.1. Εισαγωγή

Ο αρακάς (μπιζέλι) ανήκει στην οικογένεια *Leguminosae* έχοντας το επιστημονικό όνομα *Pisum sativum* L.(ή πίσον) που περιλαμβάνει τις εξής βοτανικές ποικιλίες: 1) Η *Pisum sativum* var. *Pachylobum*, όπου ανήκει ο αρακάς (με κυλινδρικό λοβό) και 2) Η *Pisum sativum* var. *Saccharatum*, όπου ανήκει το γλυκομπίζελο (με πλατύ λοβό). Ως χώρες προέλευσης του αρακά θεωρούνται το Αφγανιστάν, η Ινδία και η Κίνα. Στην Ελλάδα είναι γνωστός από την αρχαία εποχή για τα ξερά του σπέρματα και αναφέρεται από τους Θεόφραστο και Αθηναίο.

Το φυτό του αρακά είναι ετήσιο, ποώδες και η ανάπτυξή του εξαρτάται από την ποικιλία. Το ύψος του φθάνει μέχρι τα 2 μέτρα.

Ο καρπός, που ονομάζεται λοβός, έχει πράσινο ή κιτρινοπράσινο χρώμα και σχήμα κυλινδρικό ή πεπλατυσμένο. Περικλείει 4-8 ή περισσότερα σπέρματα, που είναι σφαιρικά, διαφόρων μεγεθών ανάλογα με την ποικιλία.

Ο αρακάς ευδοκίμει σε εύκρατα και δροσερά κλίματα και αντέχει σε μέτριους παγετούς. Στις νότιες περιοχές και στην κεντρική Ελλάδα καλλιεργείται κατά τους χειμερινούς μήνες, ενώ στις ψυχρότερες περιοχές η σπορά γίνεται την άνοιξη. Η Πελοπόννησος και τα νότια νησιά είναι οι καταλληλότερες περιοχές για την καλλιέργεια του πρώιμου αρακά.

8.1.2. Δείκτες ωριμότητας

Ο προσδιορισμός του κατάλληλου χρόνου συγκομιδής, καθορίζεται με κριτήριο το μέγεθος του λοβού και της μεταβολής του χρώματος από πράσινο σε πράσινο φωτεινό.

Βασικός δείκτης είναι επίσης το μέγεθος και η κατάσταση των σπερμάτων που πρέπει να είναι καλοσχηματισμένα και αρκετά ευδιάκριτα.

Άλλος δείκτης ο οποίος δεν είναι και τόσο ακριβής, γιατί επηρεάζεται από τις τοπικές περιβαλλοντικές και κλιματολογικές συνθήκες, είναι ο χρόνος που μεσολαβεί από την σπορά μέχρι την ωρίμανση και προσδιορίζεται από 70 έως 100

ημέρες.

Για τη βιομηχανική χρήση του αρακά θα πρέπει τα σπέρματα να μην έχουν ωριμάσει αρκετά, ώστε να διατηρούν την τρυφερότητά τους και να έχουν πλούσια περιεκτικότητα σε σάκχαρα με μικρή περιεκτικότητα σε άμυλο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ. Σε προχωρημένο στάδιο ανάπτυξης των σπερμάτων αυξάνεται η περιεκτικότητα του αμύλου και μειώνεται η περιεκτικότητα των σακχάρων.

8.1.3. Ποιοτικοί Δείκτες

Οι ποιοτικοί δείκτες προσδιορίζονται από:

1. Την όψη απαλλαγμένη από ελαττώματα.
2. Το μέγεθος και το σχήμα.
3. Το χρώμα που πρέπει να είναι φωτεινό πράσινο με σαφή διάκριση από το κιτρινοπράσινο.
4. Τα σπέρματα να έχουν διογκωθεί πλήρως και να είναι ευδιάκριτα.
5. Το στέλεχος να είναι απαλλαγμένο από ανθικούς άξονες ή ξερά άνθη.
6. Το σώμα των λοβών που πρέπει να είναι ολόκληρο χωρίς τραυματισμούς.

***Τα παραπάνω κείμενα αποτελούν αποσπάσματα από το βιβλίο μας «Λαχανικά: Μακροχρόνια Συντήρηση, τα μυστικά».**